

2009. november 15. vasárnap 19:30
Verdi: Szicíliai vecsernye – nyitány
Sárközy István: Concerto semplice
Muszorgszkij: Egy kiállítás képei
Harsányi Elina – hegedű
Vezényel: Kesselyák Gergely

A ma esti hangversenyt Verdi Szicíliai vecsernye című operájának nyitánya vezeti be. Az opera azon kompozícióinak egyike, amelyekben a mester számos engedményre kényszerült a francia nagyoperához szokott párizsi közönség ízlése kedvéért. Sikere a bemutatót követően sajnos elhalványult, nyitánya azonban a leghatásosabb operanyitányainak egyike ma is.

Az est második műorszámában Harsányi Elina, a zenekar egyik koncertmestere mutatkozik



be. A fiatal hegedűművésznőt Strauss Hősi élet című művében hallhatuk szólólistaként, óriási sikert aratva. Ezen az estén Sárközy Concerto semplice című művét adja elő. Habár a mű befejezésének dátuma 1973-ra esik, a feltűnően eklektikus koncert hallgatásakor világossá válik, hogy az alkotás nagy része mégiscsak az ötvenes években keletkezett (pontosabban 1948/49-ben). A mű sokarcúsága első hallásra szokatlan formai

felépítéséből eredeztethető: előjátékként a hegedű szólókadenciája hangzik fel; majd a modern ütőszarzenált felsorakoztató 1. tétel és a bachi korálfordulatokkal kiegészített, mahleri kozmikuságot idéző második tétel következik. Ezt követi a népi hangvételű, mindvégig diatonikus finálé.

A hangverseny második felében Muszorgszkij nagyszabású, méltán népszerű műve csendül fel. A szerző 1874-ben írta azt a zongoraciklusát, amelyet elhunyt festő barátja, Viktor Hartman emlékkiállítása ihletett. A sokarcú, szellemes sorozat Séta című tétéleiben a zeneszerző mintegy önmagát rajzolta meg, amint a kiállítás különböző hangulatú képei között járkál. A ragyogó zongoradarab pazar zenekari feldolgozása Maurice Ravel nevéhez fűződik.

A kiállítás egyes képei a következők:

1. Gnóm, amely egy Grotteszk-fájdalmas rajz az esetlenül mozgó törpéről
2. Ódon kastély, melyben trubadúr zengi szerenádját az olasz várkastély ablaka alatt
3. Tuileriák, mely a téren játszadozó gyermekeket mutatja be
4. Bydlo, a nehézkesen baktató ökrösszekér zenei bemutatása
5. Kiscsibék tánca a tojáshejban. Ezt a rajzot Szerov Trylby című balettje ihlette
6. Samuel Goldenberg és Smüle. Egy gazdag és egy szegény zsidó tragikomikus párbeszéde
7. A limoges-i piac, amely civakodó kofák vidám zsi bongását mutatja be
8. Katakombák. A képen Hartman önmagát is ábrázolta, lámpással kezében a sírok között
9. Halottakkal a halottak nyelvén. Ezen a festményen Hartman sorra szólítja a koponyákat, amelyek belsejében fény gyullad fel
10. Baba Jaga kunyhója. A tétel az orosz népmesék vasorrú bábájának kacsalábon forgó házát és a lármás boszorkányszombatot mutatja be
11. A kijevi nagykapu. Ez a diadalmas orosz népi hangú finálé zárja a zeneművet.

A hangversenyt Kesselyák Gergely, a Magyar Állami Operaház karmestere vezényli.

